

Samenvattende notitie berm- en slootmaaisel

Onderwerp: Onderzoek berm- en slootmaaiselrondom de zinkfabriek te Budel Dorplein en zinkassenwegen rondom Sterksel (resp 2003 en 2004)
Datum: April 2005
Status: Vooropzet
Auteur: Ko de Ruijter

Problematiek

In het werkgebied van het Projectbureau Actief Bodembeheer de Kempen liggen een aantal wegen en sloten waarvan de berm- en kanten jaarlijks worden gemaaid. Zie bijgevoegd kaartje met zinkassenwegen). Vermoed werd dat dit maaisel verontreinigd is door zware metalen uit de voormalige zinkindustrie in de Nederlandse en Belgische Kempen (hetzij door depositie, hetzij door uitloging vanuit de zinkassenweg).

Aanleiding voor onderzoek

In de provincie Brabant werd reeds onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van berm- en slootmaaisel in verband met het al dan niet mogen onderwerken op landbouwgronden van dit maaisel als structuurverbeteraar.

Door het ministerie van LNV werden eisen gesteld aan de kwaliteit van berm- en slootmaaisel waarbij ook zware metalen een toetsingsnorm moesten halen.

Op verzoek van de gedeputeerde van Milieu van de Provincie Noord-Brabant heeft daarom het Projectbureau onderzoek laten uitvoeren naar de gehalten van zware metalen in berm- en slootmaaisel in haar werkgebied.

Onderzoeksresultaten

Uit het eindrapport van het onderzoeksbureau De Groene Ruimte blijkt dat er sprake is van te hoge concentraties cadmium en zink in de gewasmonsters. Het maaisel voldoet daarmee niet aan de normen uit het Besluit Overige Organische Meststoffen (het BOOM) en is ongeschikt om als organische meststof of als structuurverbeteraar te worden ondergewerkt.

Bovendien voldoet de helft van het onderzochte materiaal niet aan de veevoedernorm waardoor het ook niet als kuilgras aan het vee kan worden aangeboden.

Advies onderzoeksbureau

Het betreffende maaisel wordt door het composteerbedrijf dat de maaiwerkzaamheden uitvoert, ingenomen en opgemengd met andere te composteren materialen. De uitgaande compost voldoet door deze “verdunding” wettelijk aan de eisen van het BOOM. Het adviesbureau beveelt aan hiermee vooralsnog door te gaan omdat het maaisel in het algemeen niet geschikt is voor andere toepassingen.

Vervolg

Echter de zware metalen worden op deze manier niet uit de landbouwkundige kringloop verwijderd maar binnen en buiten het maaigebied verspreid hetgeen milieuhygiënisch ongewenst is.

ABdK heeft vervolgens een haalbaarheidsstudie laten uitvoeren naar geschikte alternatieven om het vervuilde maaisel wel uit de kringloop te verwijderen. Bijvoorbeeld het verbranden van het materiaal in een biomassa-centrale zoals die in Cuijk of het meestoken in een reguliere verbrandingsoven zoals die in Moerdijk. Zelfs is gekeken naar de mogelijkheid van het realiseren van een regionale biomassa-centrale waar behalve het vervuilde maaisel ook (al

dan niet vervuild) groenafval en snoeihout als biomassa voor energieopwekking zou kunnen worden ingezet.

Geen van de onderzocht alternatieven bleek echter economisch rendabel.

Bovendien bleek uit massabalans-berekeningen dat de totale hoeveelheden cadmium en zink in berm- en slootmaaisel dermate gering waren dat de te maken kosten voor het uit de kringloop halen van deze zware metalen in geen verhouding zouden staan met de te behalen milieuwinst.

Het voorkeursalternatief blijft daarmee het opmengen met andere materialen tot compost in erkende composteerinrichtingen.

Maatregelen

Het projectbureau stelt daarom voor af te zien van verdere maatregelen en de weg- en waterkwaliteitsbeheerders op de hoogte te stellen van dit standpunt.